

Katarina Mazetti

PÄÄKALLOJA JA PIILOPAIKKOJA

Suomentanut
Ulla Lempinen

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

SARJASSA ILMESTYNYT AIEMMIN:

Varjoja ja vakoojia (2017)
Voroja ja vompatteja (2017)
Viikinkejä ja vampyyreja (2018)
Haamuja ja hirviöitä (2018)
Roistoja ja roskaajia (2019)
Metkuja ja merirosvoja (2020)
Konnia ja kätköjä (2021)
Piloja ja petkuttajia (2022)
Rosvoja ja riitasointuja (2022)

Runo sivuilla 46–47 pohjautuu Agatha Christien teoksen *Eikä yksikään pelastunut* runosuomennoksiin, joiden tekijät ovat Kaarina Visakanto ja Jaakko Kankaanpää.

Ruotsinkielinen alkuteos
Kusinerna Karlsson. Dödskallar och demoner

Copyright © Katarina Mazetti 2019
First published in Sweden by Alfabeta Bokförlag AB, Stockholm
Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2023
Kartat ja piirroksset: Ville Karppanen

ISBN 978-951-1-43571-6

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2023

Karlssonin seikkailuserkkujen suku:

Ukki ja mummi
Neljä tytärtä

Tutkija Ulla, puoliso Allan,
tyttäret **Julia** ja **Daniella**, jota kutsutaan Pörriksi

Näyttelijä Molly, poika **Jori**

Jorin siskopuoli Regine, asuu Saksassa heidän yhteisen
isänsä kanssa

Kokki Ellen, avopuoliso Claude Bouclé,
poika **Alex**, asuu Ranskassa

(Muun muassa) kuvataiteilija, toimittaja, trapetsi-
taiteilija, hatuntekijä, historiantutkija, eläintarhayrittäjä
ja laskuvarjohyppääjä Frida. Asuu Uikkusaassa.

1

Kuperkeikkoja täysikuun aikaan

"Nyt te menette liian pitkälle!" Julia huudahti ja paukautti keittiönpöytää nyrkillä. "Te lähdette mieluummin Himalajalle tutkimaan kansaa, joka tekee kuperkeikkoja, kuin tanssitte piirissä joulukuusen ympärillä omien tyttärienne kanssa! Miten *me* sitten vietetään joulua? Yksin kotona, niinkö? Minä pukeudun joulupukiksi ja Pörri teeskentelee, ettei tunnista minua, niinkö?"

Myös Julian pikkusisko Pörri paukautti pöytää pullealla nyrkillään niin, että teekupit hypähtivät.

"Entä ruoka? Miten jouluaterian käy? Kylkipaistin... tarkoitan kinkun... ei kun lihapullien ja prinssinakkien..."

Pörri vaikeni. Hän muisti yhtäkkiä, ettei enää syönyt lihaa.

"Tarkoitan, miten käy piparkakkujen ja luciapullien ja... puuron... Julia ei missään nimessä saa kokata, hän ei osaa edes keittää teevettä polttamatta sitä pohjaan!"

Tyttöjen äiti huokaisi syvään.

"Ensimmäistä kertaa minä kuulen valituksia siitä, että te *ette* saa puuroa. Yleensä te vain nurisette, miten pahaa se on."

"Mistä ihmeen kuperkeikoista te puhutte?" tyttöjen isä tokaisi niin kovaa, että hänen polvellaan loikoillut Katinryökäle säikähti ja putosi lattialle.

"Matkassa ei ole kysymys mistään kuperkeikoista! Heimolla on harvinaislaatuinen jouluyön seremonia, jossa näytetään jalkapohjia täysikuulle. Aiomme kirjoittaa aiheesta tutkimuksen."

"Äääiiiijjjjaaaaauuuuuu!" Katinryökäle ulisi suutuksissaan. Se ei halunnut pudota lattialle kesken unien. Kissa upotti kyntensä sukan läpi tyttöjen isän nilkkaan. Nyt oli isän vuoro kiljua.

"Ryökäleen katti, mitä sinä teet! Pidä varasi, ettei sinusta tehdä makkaraa! Kattimakkaraa!" isä karjui.

Tietenkään hän ei ollut tosissaan, koska hän piti kovasti perheen kirjavasta kissasta, mutta Pörri ja Julia alkoivat huutaa kilpaa:

"Et puhu tuolla tavalla meidän kissastamme! Katinryökäle on tosi herkkä!"

"Itse pudotit sen lattialle!" Julia tiuskaisi.

Kuului kova pamahdus. Kaikki vaikenivat.

Tyttöjen äiti piteli puukauhaa uhkaavasti koholla. Hän oli paukauttanut sillä suurta peltisoikkoa.

"Hiljaa!" hän komensi. "Puhukaa yksi kerrallaan,

eikä kukaan huuda. Et sinäkään!” äiti sanoi ja nyökäytti päätään kohti miestänsä. ”Totta kai ongelma ratkaistaan tavalla tai toisella. Antakaa tämä Katinryökäleelle, se yleensä saa sen rauhoittumaan!”

Hän ojensi Pörrille palan pilkullista makkaraa, ja Pörri roikotti makkaranpalaa kissan nenän edessä, kunnes se asettui makaamaan jalkojen juureen ja alkoi tyytyväisenä järsiä herkkua.

”Isänne ja minun on lähdeävä tälle tutkimusretkelle, asia vain on niin”, äiti alkoi selittää toistamiseen. ”Heimossa ei ole enää kovin montaa jäsentä, joten tutkimuksella alkaa olla kiire. Harmillisesti rituaali ajoittuu juuri jouluun, mutta olemme järjestäneet teille mukavia yllätyksiä!”

”Mitä yllätyksiä? Mitä?” Pörri uteli.

”Ensinnäkin te vietätte joulua Uikkusaaressa yhdessä serkkujenne kanssa”, äiti sanoi. ”Teillähän on aina ollut siellä mukavaa.”

”Mitä? Mutta Jori ja Alex...”, Julia aloitti.

”Hekin tulevat saareen”, äiti sanoi. ”He ovat saaneet koulusta ylimääräistä lomaa ja odottavat jo innolla Uikkusaareen pääsyä. Varsinkin Jori, jonka äiti lähtee joulukiertueelle esittämään kuuluisaa näytelmää. Tehän olette ennenkin olleet saaressa talvella. Muistatteko, silloin kun uskoitte nähneenne siellä merirosvoja?”

”Äh, mehän oltiin silloin ihan pikkulapsia”, Pörri

mutisi. ”Nyt me ollaan melkein aikuisia, minä täytän kohta yksitoista! Tietysti me pärjätään viikko Uikkusaassa, vai mitä Julia? Mutta Frida...”

”Frida ei ole siellä”, isä ehätti vastaamaan. ”Hänellä on muuta puuhaa, hän on muistaakseni Islannissa. Frida kuulosti hyvin salaperäiseltä, eikä hänen kanssaan kannata alkaa jankata. Mietimme pitkään, pärjättekö te siellä yksin keskellä talvea. Mutta kuten Pörri sanoi, olette jo melkein aikuisia. Luvatkaa kuitenkin, ettette tee tyhmyyksiä, älkää alkako polttaa tupakkaa, menkö kihloihin tai...”

Pörri katsoi isää epäluuloisesti. Isän toisessa suupielessä karehti hymy. Isä ei sittenkään tainnut pitää heitä kovin aikuisina! Pörri vielä näyttäisi hänelle!

”Kyllä se varmaan hyvin menee, jos ajan ensin ajokortin kauppareissuja varten”, Pörri pohdiskeli. ”Ruokaa tarvitaan melkoiset määrät, jos neljä serkkua asuvat yhdessä kokonaisen viikon.”

”Ajokortin!” isä säpsähti. ”Mutta Pörri, sinähän olet vasta kymmenen... et sinä saa... laki kieltää...”

Pörriltä karkasi tirskahdus. Isä tajusi, että Pörri vain vitsaili, ja irvisti.

”Mutta hei”, Julia keskeytti otsa kurtussa. ”Ruoka kyllä järjestyy, jos Alex on Uikkusaassa. Ja Taksimaksi tai joku muu voi kuljettaa tavaroita Itäsatamasta, vaikka Frida-täti ei olekaan siellä. Se ei minua huoleta, mutta entä joulu?”

Jätetäänkö me joulu tänä vuonna kokonaan väliin, koska te sätkytätte jalkoja kuu-ukolle Himalajalla? Eikö me saada ollenkaan joululahjoja?”

Äiti hymyili.

”Sekin asia on mietitty! Sehän on kaikkein tärkeintä! Me lähetämme joululahjat Uikkusaareen hyvissä ajoin ennen joulua, jos lupaatte avata ne vasta aattona.”

”Minä lupaan mitä tahansa parista joululahjasta!” Pörri hihkaisi. ”Tosin niiden lähettämisestä koituu teille paljon vaivaa, armaat vanhempani! Toivon nimittäin hevosta. Ruskean ja valkoisen kirjavaa.”

”Hevosta?” isä toisti ja katsoi Pörriä hätääntyneenä. ”Ihanko oikeaa hevosta?”

”Mitäs sitten luulit? Keinuhevostako? Pöh, niillä minä en ole leikkinyt enää pitkään aikaan. Haluan ihka oikean elävän hevosen, muuten siitä teidän kuperkeikkareissutanne ei tule mitään! Voin ehkä tyytyä poniin. Sellaiseen, jossa on ruskeaa ja...”

”Allan, etkö sinä tajua, että Pörri vedättää sinua!” äiti kivahti.

Isä nauroi ja yritti esittää kuin olisi tajunnut asian koko ajan. Nauru kuulosti hiukan hermostuneelta hirnaukselta.

”Olettehan sitten varovaisia joululahjojen kanssa?” Julia huolehti. ”Kovalevyt saattavat vahingoittaa... tai siis...”

”Tiedämme kyllä, että toivot joululahjaksi tieto-

konetta”, äiti sanoi. ”Varautukaa kuitenkin siihen, että osa lahjoista odottaa teitä täällä kotona. Sellaiset, joita ei voi lähettää saareen. Hevoset, tietokoneet sun muut. Uskallan kuitenkin luvata, että olette tyytyväisiä lahjoihinne.”

”Uudet luistimet olisivat tosi kätevät Uikkusaassa!” Pörri sanoi. ”Vanhat ovat jo niin pienet, että varpaat pitää taittaa kaksin kerroin ennen kuin ne mahtuvat luistimiin. Tee siinä sitten piruetteja varpaat sykkyrällä! Mitä, jos murran varpaani pimeässä yksin keskellä merta! Taitaa sittenkin olla parasta, että te jäätte kotiin.”

Nyt kaikki ymmärsivät, että Pörri vain pilaili. Tosi-asiassa juttu oli sovittu – joulu vietettäisiin Uikkusaassa serkkujen kesken!

”Saassa on varmasti ihanan rauhallista ja leppoisaa”, äiti myhäili. ”Poissa kaupungin kiireestä ja joulustressistä.”

Hah! Hän ei olisi voinut olla enempää väärässä! Mutta sitähan hän ei voinut tietää.